

Kraków walczy o „więźniów czwartego piętra”. Radni apelują o zmiany w finansowaniu wind

2026-05-27

Podczas sesji Rady Miasta Krakowa, która odbyła się 13 maja, radni jednogłośnie przyjęli rezolucję skierowaną do najważniejszych organów państwowych. Dokument ma na celu zmianę przepisów, które dziś uniemożliwiają skuteczną budowę wind w starych blokach, skazując osoby z niepełnosprawnościami i seniorów na społeczną izolację.

Koniec z izolacją społeczną

Radna Alicja Szczepańska, prezentując projekt rezolucji w imieniu klubów radnych „Koalicja Obywatelska” oraz „Nowa Lewica”, podkreśliła, że bariery architektoniczne w budynkach wielorodzinnych to nie tylko problem techniczny, ale przede wszystkim ludzki dramat. – To wywołuje izolację społeczną, niemożność zaspokajania potrzeb życiowych i niemożność aktywności zewnętrznej – argumentowała radna podczas sesji. Zwróciła uwagę, że choć Kraków skutecznie wdraża dostępność w budynkach administracji publicznej, problemem pozostają wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe.

W treści samej rezolucji problem ten określono mianem „więźniów czwartego piętra” – osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność pozostają uwięzione we własnych mieszkaniach na wyższych kondygnacjach.

Bariera finansowa nie do przebiccia

Główną przeszkodą w instalacji nowoczesnych wind są ogromne koszty, przekraczające budżety pojedynczego mieszkańca oraz możliwości funduszy remontowych.

Obecny system prawny oparty na ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej jest, zdaniem radnych, niewydolny, ponieważ pozwala na dofinansowanie urządzeń (np. schodolazów) jedynie dla konkretnych osób, w sposób rozproszony i jednoroczny.

Radna Szczepańska wyjaśniła, że celem nowych przepisów powinno być skumulowanie dofinansowania, jeżeli w danym pionie mieszka więcej niż jedna osoba z niepełnosprawnością. PFRON może pokryć nawet 90% wartości inwestycji.

Kraków proponuje konkretne rozwiązania

W przyjętej rezolucji Rada Miasta Krakowa domaga się od Sejmu, Senatu i Rządu wprowadzenia zmian legislacyjnych, które obejmowałyby:

- **Wieloletnie kumulowanie i rezerwowanie środków PFRON** na jedną inwestycję, zamiast obecnego systemu rocznego.
- **Umożliwienie spółdzielniom i wspólnotom mieszkaniowym bycia beneficjentem i wnioskodawcą środków**, co ułatwi zarządzanie procesem budowy.

- **Sumowanie potrzeb kilku uprawnionych mieszkańców** zamieszkujących ten sam budynek, aby wspólna inwestycja mogła zostać sfinansowana z połączonych limitów.
- **Finansowanie całości prac**, w tym dokumentacji projektowej, szybów windowych i robót instalacyjnych, a nie tylko samego urządzenia dźwigowego.
- **umożliwienie łączenia środków PFRON** z instrumentami Banku Gospodarstwa Krajowego, środkami, samorządowymi, funduszami remontowymi oraz innymi źródłami finansowania, przy prostych i proporcjonalnych zasadach rozliczania inwestycji.

Szansa na godne życie

Radni podkreślają, że budowa windy to inwestycja trwała, która służy wielu mieszkańcom i pozwala im na dłuższe, samodzielne funkcjonowanie w dotychczasowym miejscu zamieszkania. - Powinniśmy w tych starych budynkach doprowadzić wspólnie (...) do tego, żeby jednak pomóc ludziom, żeby mogli żyć i prowadzić życie tak samo jak osoby zdrowe, osoby niewykluczone – apelowała radna Alicja Szczepańska.

Rezolucja kończy się wezwaniem do szerokich konsultacji z organizacjami osób z niepełnosprawnościami, seniorami oraz zarządcami budynków, aby nowe prawo było proste i skuteczne zarówno w metropoliach, jak i mniejszych gminach.